

Werkvormen voor gebruik van leesstrategieën bij alle vakken

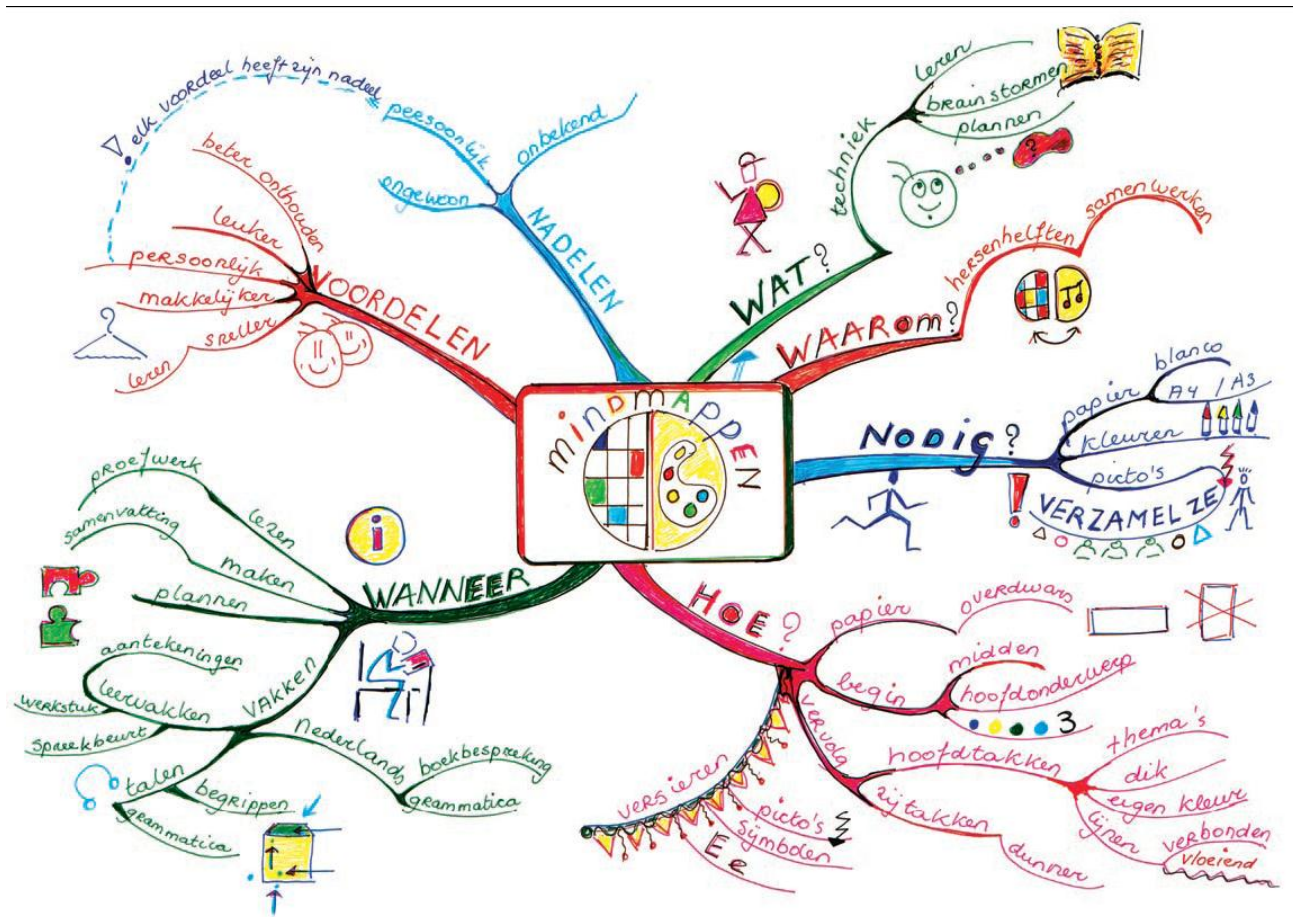
Zeg het in je eigen woorden

In de paragraaf over technisch lezen beschreven wij al de werkvorm duo-lezen. Deze werkvorm is ook heel goed te gebruiken om te werken aan de tussendoelen *hoofd- en bijzaken onderscheiden* en *samenvatten*. Om beurten lezen leerlingen hardop een tekstgedeelte aan elkaar voor. Na elk deel vertelt de voorlezer in eigen woorden het belangrijkste van wat hij gelezen heeft. De toehoorder vult aan of becommentarieert de samenvatting. Daarna wisselen de beurten. Het gaat hier om de interactie, het sociale aspect van interactief taalgebruik dat in elke les eenvoudig toe te passen is.

Mindmappen

Een *mindmap* is een tekening met woorden, afbeeldingen en pictogrammen van wat leerlingen moeten leren, voor een proefwerk bijvoorbeeld. Het is een eenvoudige techniek die leerlingen helpt die hen ondersteunt bij het onderscheiden van hoofd- en bijzaken. Een mindmap helpt leerlingen ook om beter te onthouden. Je moet het wel een aantal keer oefenen. Een leerling begint ermee het thema of onderwerp van een tekst in het midden te zetten. Vanuit het midden worden hoofdtakken getekend, met de klok mee van rechtsboven uit. De hoofdtakken zijn dik en krijgen een eigen kleur. Vervolgens worden de zijtakken getekend. Die zijn dunner, en liefst wel in dezelfde kleur. Let erop dat leerlingen kromme, afgeronde lijnen gebruiken in kleur, want daar houden de hersenen van. Als alle takken staan, gaan leerlingen de mindmap aanvullen met symbolen en pictogrammen. Oefening baart kunst in deze. De snelheid van het maken van een mindmap zal na een aantal keer toenemen, omdat leerlingen meer eigen symbolen en pictogrammen verzamelen. Het voordeel van mindmappen is voor docenten dat zij in één oogopslag kunnen zien of de leerlingen de structuur van een tekst goed doorhebben. Met andere woorden: of de hoofd- en zijtakken juist zijn. Het is ook vrij eenvoudig om te differentiëren met mindmappen. Voor leerlingen die nog moeite hebben met het tussendoel *hoofdzaken en bijzaken scheiden*, is het verstandig om in het begin al een structuur van bijvoorbeeld hoofdtakken te geven. De leerlingen kunnen zich dan concentreren op de zijtaken. Gevorderde leerlingen die dit tussendoel al wel beheersen, kunnen zelf de structuur bepalen en de hoofdtakken tekenen.

Gebaseerd op: Schoots, H. & Cox, A. (2007). *Mindmappen voor leerlingen*. 's-Hertogenbosch: KPC Groep.

Bron: Schoots, H. & Cox, A. (2007). *Mindmappen voor leerlingen*. 's-Hertogenbosch: KPC Groep, p. 13